

Redogörelse för investeringsbesluts huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer

Finansmarknadsaktör Cliens Kapitalförvaltning AB. LEI 5493001XOIKH56D1VB49

Sammanfattning

Cliens Kapitalförvaltning AB ("Cliens") (LEI: 5493001XOIKH56D1VB49) beaktar de huvudsakliga negativa konsekvenserna av sina investeringsbeslut för hållbarhetsfaktorer.

Detta är Cliens första redogörelse för investeringsbesluts huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer varför det inte går att jämföra denna referensperiods resultat mot föregående års.

Beaktandet av de huvudsakliga negativa konsekvenserna för hållbarhetsfaktorer sker genom etablerade interna processer samt kontinuerligt inom ramen för våra investeringsprocesser för att övervaka och identifiera potentiella fall som kan utgöra betydande skada mot miljömässiga eller sociala mål.

Denna redogörelse för investeringsbesluts huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer omfattar samtliga fonder och diskretionära mandat som Cliens förvaltar. Redogörelsen för de huvudsakliga negativa konsekvenserna för hållbarhetsfaktorer omfattar referensperioden från 1 januari till 31 december 2022.

Cliens bedömer att det finns vissa begränsningar avseende den data som har samlats in mot bakgrund av bristen på relevant hållbarhetsdata för att rapportera i enlighet med förordning 2019/2088/EU (Disclosureförordningen) och tillämpliga delegerade akter. Implementeringen av Corporate Sustainability Reporting Directive och redovisningsstandarder från European Financial Reporting Advisory Group är nödvändig för att kunna lämna information om tillförlitliga kvantitativa indikatorer. Dessa regelverk träffar dessutom endast företag med hemvist inom EU/EES varför det också framgent kan komma att finnas brist på data från portföljbolag med hemvist utanför EU/EES.

Cliens bedömer därtill att det finns vissa begränsningar av verifiering av den data som har samlats in då det i dagsläget varken finns gemensamma redovisningsstandarder för hållbarhetsredovisning eller krav om att hållbarhetsdatan ska granskas av tredjepart. Det kan även förekomma viss eftersläpning av data, vilket medför att den information som Cliens baserar bedömningarna på kan ha förändrats.

Beskrivning av de huvudsakliga negativa konsekvenserna för hållbarhetsfaktorer

Nedanstående tabell visar de viktigaste indikatorerna för negativa konsekvenserna för hållbarhetsfaktorer som Cliens har beaktat. Alla fonder och diskretionära mandat som förvaltas av Cliens är föremål för beaktande av nedanstående faktorer. För varje indikator har inkluderats en beskrivning av de åtgärder som vi vidtagit eller planerar att vidta med målsättningen att undvika eller reducera de identifierade negativa konsekvenserna för hållbarhetsfaktorer.

Indikatorer som gäller för investeringar i investeringsobjekt

Indikator på negativa konsekvenser för hållbar utveckling	Mått	Konsekvenser 2022	Konsekvenser 2021	Förklaring	Vidtagna åtgärder, och planerade åtgärder och mål för nästa referensperiod
---	------	-------------------	-------------------	------------	--

KLIMATRELATERADE INDIKATORER OCH ANDRA MILJÖRELATERADE INDIKATORER

Utsläpp av växthusgaser	1. Utsläpp av växthusgaser	Scope 1-växthusgasutsläpp	15 329 kiloton koldioxidekvivalenter	N/A	Under 2022 etablerade vi basen för kommande mätningar med avseende på utsläpp av växthusgaser. Vi	I Cliens övergripande målsättning med avseende på hållbarhet ligger störst fokus på klimatet. Vi har således satt upp mål om att kontinuerligt minska våra utsläpp
		Scope 2-växthusgasutsläpp	10 220 kiloton koldioxidekvivalenter	N/A		

		Scope 3-växthusgasutsläpp	487 325 kiloton koldioxidekvivalenter	N/A	kommer utgå från dessa nivåer med ambitionen att förbättra över kommande år. Vi kan således inte kommentera eventuella förändringar i dataserien i år. Täckningsgraden för indikator 1 är 86 % under året.	genom att framför allt investera i bolag som reducerar sina utsläpp. Med andra ord vill vi uppnå en utsläppsminskning genom att investera i bolag med definierade planer för hur de ska minska sina utsläpp samt påverka bolag som i dagsläget inte har reduktionsplaner att etablera dessa. Vår målsättning är alltså inte att genom finansiella metoder uppnå en utsläppsminskning. Med finansiella metoder menas att köpa bolag som släpper ut lite växthusgaser och sälja de som släpper ut mycket växthusgaser.
		Sammanlagda utsläpp av växthusgaser	512 476 kiloton koldioxidekvivalenter	N/A		
2. Koldioxidavtryck		Koldioxidavtryck	238 ton koldioxidekvivalenter	N/A	Avseende indikator 2. Koldioxidavtryck och indikator 3.	Under året har vi bland annat kartlagt de största utsläpparna i våra investeringsbara univers. Vi har identifierat de bolag vi vill föra en påverkansdialog med för att ta fram reduktionsplaner i linje med Science Based Targets (SBT) samt att vi haft dialog med 3 bolag på det temat. Vi rapporterar på andelen bolag utan varken åtaganden eller formella mål under SBT Initiative under den valfria indikatorn 19. Portföljbolag utan klimatmål.
3. Investeringsobjektets växthusgasintensitet		Investeringsobjektets växthusgasintensitet	771 ton koldioxidekvivalenter per miljon investerade euro	N/A	Investeringsobjektets växthusgasintensitet så följer vi naturligtvis dessa men sätter inga målbilder utifrån dem. Detta är för att dessa indikatorer är intensitetsbaserade och säger inte mycket om hur den absoluta reduktionen i utsläpp går över tid. Vi har därför kompletterat indikator 1. Utsläpp av växthusgaser med en normaliseringsfaktor för totalt förvaltd förmögenhet. Detta ger oss möjligheten att över tid följa hur mycket utsläpp en miljon kronor investerade hos Cliens representerar i absoluta	

					termer. Täckningsgraden för indikator 2 och 3 är 86 % under året.	
4. Exponering mot företag som är verksamma inom sektorn för fossila bränslen	Andel av investeringar i företag som är verksamma inom sektorn för fossila bränslen	0 %	N/A	Avseende indikator 4 har Cliens Kapitalförvaltning en exkluderingspolicy som stipulerar att bolag med mer än 1 % av omsättning från produktion och distribution av fossila bränslen exkluderas i våra fonder. Däremot fanns det diskretionära mandat som under året var investerade i denna typ av bolag. Dessa bolag representerade under våra 4 mätpunkter aldrig mer än 0,2 % av totala förvaltade förmögenheten. Täckningsgraden för indikator 4 är 87 % under året.	Avseende indikator 4. Exponering mot företag som är verksamma inom sektorn för fossila bränslen så har vi under året fattat beslut att även diskretionära mandat förvaltade av Cliens kommer exkludera bolag med fossil exponering. Således förväntar vi oss noll exponering mot den typ av affärsmodeller för nästa mätperiod (2023).	
5. Andel av icke-förnybar energiförbrukning och energiproduktion	Investeringsobjektets andel av icke-förnybar energiförbrukning och icke-förnybar energiproduktion från icke-förnybara energikällor jämfört med förnybara energikällor, uttryckt i procent av totala energikällor	74 %	N/A	Avseende indikator 5. Investeringsobjektets andel av icke-förnybar energiförbrukning och icke-förnybar energiproduktion från icke-förnybara energikällor jämfört med förnybara energikällor, uttryckt i procent av totala energikällor så har vi under året endast haft tillgång till energiförbrukningsdata.	Indikatorerna 5 och 6 lägger vi mindre fokus på primärt baserat på tre huvudaspekter. A) detta är indikatorer vi traditionellt inte har följt, B) data från bolag är fortfarande väldigt bristfällig men vi förväntar oss att tillgängligheten förbättras signifikant över tid och C) vi är för närvarande av övertygelsen att förbättringar i indikator 1 och 19 över tid korrelerar kraftigt med förbättringar i indikatorer 5 och 6. Vi har således inte lagt för mycket fokus	

					Vår leverantör kommer även börja leverera produktionsdata kommande rapporteringsperiod. 2022 utgör ett basår för mätning av indikator 5 och detta är första året vi rapporterar på indikatorn, externt såväl som internt. Täckningsgraden för indikatorn under året var 62 %.	på denna indikator i vårt arbete utan inriktningen i bolagsdialogen ligger mer på nr 1 och 19. Under året har vi fört 3 dialoger med bolag. Dessa dialoger syftade främst till att starta en process inom bolagen för att kartlägga kraven för respektive bolag för att kunna möta dessa under SBTi-ramverket. Vi kommer under kommande perioder fortsätta jobba med att förmå bolag att göra ett klimatåtagande under SBTi-ramverket. Vårt fokus kommer ligga framför allt på bolagen som släpper ut mest i våra portföljer. Vårt uttalade mål är att högst 50 % av totala investeringsportföljen ska vara utan klimatmål år 2027.
6. Energiförbrukningsintensitet per sektor med stor klimatpåverkan	Energiförbrukning i GWh per miljon euro i intäkter från investeringsobjekt, per sektor med stor klimatpåverkan	Jordbruk, skogsbruk och fiske (GWh/EURm): 0,5 Utvinning av mineral (GWh/EURm): 1,1 Tillverkning (GWh/EURm): 3,0 Försörjning av el, gas, värme och kyla (GWh/EURm): 6,0 Vattenförsörjning, avloppsrening, avfallshantering och sanering (GWh/EURm): 0,0 Byggverksamhet (GWh/EURm): 0,1 Handel, reparation av motorfordon och motorcyklar (GWh/EURm): 0,2 Transport och magasinering (GWh/EURm): 0,7	N/A	Avseende indikator 6. Energiförbrukning i GWh per miljon euro i intäkter från investeringsobjekt, per sektor med stor klimatpåverkan utgör 2022 första året vi rapporterar indikatorn, internt såväl som internt, och utgör ett basår. Täckningsgraden för respektive indikator under året var 50 %.		

			Fastighetsverksamhet (GWh/EURm): 12,5			
Biologisk mångfald	7. Verksamhet som negativt påverkar områden med känslig biologisk mångfald	Andel av investeringar i investeringsobjekt med platser/projekt belägna i eller i närheten av områden med känslig biologisk mångfald där investeringsobjektens verksamhet påverkar dessa områden negativt	0 %	N/A	Data som visas indikerar om vi fått signaler från våra dataleverantörer om potentiella kontroverser kring bolagens verksamhet och biologisk mångfald. I dagsläget saknar vi ett övergripande dataset som förklarar huruvida bolagen de facto opererar i områden med känslig biologisk mångfald. Vi förväntar oss att denna indikator kommer förbättras signifikant över tid i samband med att bolagen rapporterar enhetligt. Förbättringen bör ske i både i termer av kvaliteten på data och omfattningen av data. Täckningsgraden för indikatorn var under året 87 %.	Cliens primära mål är att se till att våra portföljbolag inte har negativ påverkan på områden med känslig biologisk mångfald. Vårt varningssystem signalerar om det finns potentiella missförhållanden i portföljbolagens praxis när det gäller skydd av områden med biologisk mångfald. Under året har vi inte fått några signaler om att våra portföljbolag har varit involverade i kontroverser relaterat till biologisk mångfald.
Vatten	8. Utsläpp till vatten	Ton utsläpp till vatten som genereras av investeringsobjekt per miljon investerade euro, uttryckt som ett vägt genomsnitt	0,5 ton	N/A	Datatillgängligheten är väldigt bristfällig i denna indikator vilket gör att vi inte kan dra för stora slutsatser med avseende på årets resultat. Endast 8 % av bolagen vi investerar i hade redovisat denna indikator. Vi förväntar oss att denna indikator	Bolag som identifieras med stora utsläpp till vatten eller med stor negativ påverkan på flera indikatorer kan komma att analyseras djupare för åtgärd.

					kommer förbättras signifikant över tid i samband med att bolagen rapporterar enhetligt. Förbättringen bör ske i både i termer av kvaliteten på data och omfattningen av data.	
Avfall	9. Farligt avfall och radioaktivt avfall	Ton farligt avfall och radioaktivt avfall som genereras av investeringsobjekt per miljon investerade euro, uttryckt som ett vägt genomsnitt	1,3 ton	N/A	Datatillgängligheten är väldigt bristfällig i denna indikator vilket gör att vi inte kan dra för stora slutsatser med avseende på årets resultat. Endast 28 % av bolagen vi investerar i hade redovisat denna indikator. Vi förväntar oss att denna indikator kommer förbättras signifikant över tid i samband med att bolagen rapporterar enhetligt. Förbättringen bör ske i både i termer av kvaliteten på data och omfattningen av data.	Bolag som identifieras med stora utsläpp av farligt avfall eller med stor negativ påverkan på flera indikatorer kan komma att analyseras djupare för åtgärd.

INDIKATORER FÖR SOCIALA FÖRHÅLLANDEN OCH PERSONALFRÅGOR, RESPEKT FÖR MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER SAMT FRÅGOR RÖRANDE BEKÄMPNING AV KORRUPTION OCH MUTOR

Sociala förhållanden och personalfrågor	10. Brott mot FN:s globala överenskommelse och OECD:s riktlinjer för multinationella företag	Andel av investeringar i investeringsobjekt som har varit inblandade i brott mot FN:s globala överenskommelse eller OECD:s riktlinjer för multinationella företag	0 %	N/A	Under året observerades inga bolag i vår investeringsportfölj med kontroverser som bryter mot internationella normer och konventioner. Täckningsgraden för indikatorn var under året 96 %.	Vi har nolltolerans mot bolag som bryter mot internationella normer och konventioner. Om ett företag identifieras med att allvarligt och systematiskt ha brutit mot dessa principer, till exempel genom korruption, exkluderar vi bolaget från vårt investeringsuniversum. Om händelsen inte anses vara systematisk, utan snarare en engångsföreteelse,
---	--	---	-----	-----	--	---

						kommer vi att engagera oss i bolaget för att säkerställa att bolaget vidtar rättelser.
11. Inga processer och efterlevnadsmekanismer för att övervaka efterlevnaden av FN:s globala överenskommelse och OECD:s riktlinjer för multinationella företag	Andel av investeringar i investeringsobjekt utan strategier för att övervaka efterlevnaden av FN:s globala överenskommelse eller OECD:s riktlinjer för multinationella företag eller mekanismer för klagomålshantering av brott mot FN:s globala överenskommelse eller OECD:s riktlinjer för multinationella företag	28 %	N/A	Vi anser att den största anledningen till att andelen är så pass hög är vårt investeringsunivers. En betydande andel av Cliens totala förvaltade kapital är investerat i så kallade småbolag och microcap-bolag. Dessa bolag saknar de formella policyramverken som större bolag allt som oftast har på plats. Täckningsgraden för indikatorn var under året 84%.	Vi anser inte att eventuella brister i processer och efterlevnads-mekanismer för att övervaka FN:s Global Compact-principer och/eller OECD:s riktlinjer för multinationella företag är ett tillräckligt skäl för exkludering av bolaget. Vi kommer dock att engagera oss i portföljbolag som bedöms ha större risk för att inte upprätta relevanta processer och policyer för att successivt jobba vidare med övriga bolag. Över tid vill vi att samtliga bolag vi investerar i ska ha adekvata policys och processer på plats.	
12. Ojusterad löneklyfta mellan könen	Genomsnittlig ojusterad löneklyfta mellan könen hos investeringsobjekt	11 %	N/A	Datatillgängligheten är väldigt bristfällig i denna indikator vilket gör att vi inte kan dra för stora slutsatser med avseende på årets resultat. Endast 10 % av bolagen vi investerar i hade redovisat denna indikator. Vi förväntar oss att denna indikator kommer förbättras signifikant över tid i samband med att bolagen rapporterar enhetligt. Förbättringen bör ske i både i termer av kvaliteten på data och omfattningen av data.	Vi stöder lika lön för lika arbete, oavsett bransch eller geografi. Vi anser att mycket mer data måste bli tillgänglig när det gäller detta mått och kommer att uppmuntra våra portföljbolag att publicera denna data från vilka det är möjligt att sätt upp målsättningar i dialog med bolagen.	

	13. Jämnare könsfördelning i styrelserna	Genomsnitt för manlig och kvinnlig representation bland styrelseledamöter i investeringsobjekt, uttryckt i procentandel av samtliga styrelseledamöter	37 %	N/A	Indikatorn visar på en relativt välbalanserad representation i styrelseledamöter då portföljbolagen hade i snitt 37 % kvinnlig representation i styrelser under året. Vi mötte vårt mål för denna indikator under året. Täckningsgraden för indikatorn var under året 87%.	Mångfald och en jämn könsfördelning i portföljbolagens styrelser är en del av den fundamentala analys Cliens gör för att bedöma ledningens och styrelsernas kvalitet. Jämlikhet mellan könen ingår i detta. Vi förväntar oss att minst 30 % (mätt på årsbasis) av styrelseledamöterna ska vara kvinnor.
	14. Exponering mot kontroversiella vapen (antipersonella minor, klusterammunition, kemiska vapen och biologiska vapen)	Andel av investeringar i investeringsobjekt som är involverade i tillverkning eller försäljning av kontroversiella vapen	0 %	N/A	Under året hade vi inga portföljbolag med exponering mot vapenindustrin. Täckningsgraden för indikatorn var under året 87 %.	Enligt Cliens policy ska inte investeringar ske i portföljbolag som får 5 % eller mer av sin omsättning från vapentillverkning, oavsett om vapnen betraktas som konventionella eller okonventionella. Vi exkluderar alla företag som har 5 % eller mer av omsättningen från vapentillverkning.

Indikatorer som gäller för investeringar i statliga och överstatliga enheter

Indikator på negativa konsekvenser för hållbar utveckling	Mått	Konsekvenser 2022	Konsekvenser 2021	Förklaring	Vidtagna åtgärder, och planerade åtgärder och mål för nästa referensperiod	
Miljö	15. Växthusgasintensitet	Investeringsobjektens växthusgasintensitet	141 ton koldioxidekvivalenter per miljon investerade euro	N/A	Givet att vi endast investerar i svenska och tyska statspapper kommer således även denna indikator uppvisa relativt låga värden i jämförelse med en investeringsstrategi som investerar globalt i mer resursintensiva länder.	Eftersom våra investeringar i statspapper är begränsade till svenska och tyska statsobligationer har vi ett begränsat investeringsuniversum att välja mellan. Vi kommer dock att övervaka dessa staters obligationsemissioner och vara aktiva på marknaden för gröna obligationer framöver.

Sociala aspekter	16. Investeringsobjektens hemvist där det förekommer bristande samhällsansvar	Antal länder där investeringsobjekten har sin hemvist där det förekommer bristande samhällsansvar (i absoluta tal och relativa tal, dividerat med samtliga länder där investeringsobjekten har sin hemvist), enligt internationella fördrag och konventioner, Förenta nationernas principer och, i förekommande fall, nationell lagstiftning.	0	N/A	Under året investerade vi inte i några länder med bristande samhällsansvar och/eller sociala kontroverser.	Med tanke på att våra investeringar i statspapper är begränsade till svenska och tyska statsobligationer anser vi att risken för bristande samhällsansvar och betydande sociala kränkningar är relativt begränsad. Skulle vi investera i länder med annan politisk och social risk så kommer vi utvärdera våra egna processer för att adekvat fånga sociala och samhällsrelevanta aspekter.
------------------	---	---	---	-----	--	---

Indikatorer som gäller för investeringar i fastigheter

Indikator på negativa konsekvenser för hållbar utveckling	Mått	Konsekvenser 2022	Konsekvenser 2021	Förklaring	Vidtagna åtgärder, och planerade åtgärder och mål för nästa referensperiod
Fossila bränslen	17. Exponering mot fossila bränslen genom fastigheter	Andel av investeringar i fastigheter som är involverade i utvinning, lagring, transport eller tillverkning av fossila bränslen	0		Inga investeringar gjordes i fastigheter under rapporteringsperioden.
Energieffektivitet	18. Exponering mot energieffektiva fastigheter	Andel av investeringar i energieffektiva fastigheter	0		Inga investeringar gjordes i fastigheter under rapporteringsperioden.

Valfria indikatorer

Indikator på negativa konsekvenser för hållbar utveckling	Mått	Konsekvenser 2022	Konsekvenser 2021	Förklaring	Vidtagna åtgärder, och planerade åtgärder och mål för nästa referensperiod
Fossila bränslen	19. Portföljbolag utan klimatmål	Investeringar i företag utan initiativ för	67 %	N/A	Under året saknade 67 % av bolagen antingen åtaganden eller formella, Under året har vi fört 3 dialoger med bolag som främst syftade till att starta en process inom bolagen för att

		minskning av koldioxidutsläpp.			bekräftade mål, under Science Based Targets Initiative. Detta utgör ett basår för våra mätningar från vilka vi även mål från. Täckningsgraden för indikatorn under året var 100 %.	kartlägga kraven för respektive bolag för att kunna möta dessa under SBTi-ramverket. Vi kommer under kommande perioder fortsätta jobba med att förmå bolag att göra ett klimatåtagande under SBTi-ramverket. Vårt fokus kommer ligga framför allt på bolagen som släpper ut mest i våra portföljer. Vårt uttalade mål är att högst 50 % av totala investeringsportföljen ska vara utan klimatmål år 2027.
Sociala aspekter	20. Ingen uppförandekod för leverantörer	Andel av investeringar i investeringsobjekt som inte har någon uppförandekod för leverantörer (mot osäkra arbetsförhållanden, otryggt arbete, barnarbete och tvångsarbete).	59 %	N/A	Vi anser att den största anledningen till att andelen är så pass hög är vårt investeringsuniversum. En betydande andel av Cliens totala förvaltade kapital investeras i så kallade small cap och micro cap-bolag. Dessa bolag saknar för närvarande de formella policyramverken som större bolag allt som oftast har på plats. Täckningsgraden för indikatorn var under året 87 %.	Även om många av de företag vi investerar i är Sverigebaserade på en marknad med relativt starkt skydd för arbetsvillkor i allmänhet, är vi medvetna om att företagen har leveranskedjor över hela världen. Vi har ett övergripande mål att kontinuerligt minska antalet företag som saknar uppförandekod för leverantörer, samt utöva lämplig tillsyn av denna policy. Vårt mål är att under 2023 upprätta en mer formell kanal genom vilken vi för en påverkansdialog med bolag för att sätta upp relevanta processer och krav på underleverantörer.

Övriga indikatorer på negativa konsekvenser för hållbar utveckling

I tillägg till de obligatoriska indikatorerna har vi beaktat två ytterligare indikatorer; investeringar i företag utan initiativ för minskning av koldioxidutsläpp och ingen uppförandekod för leverantörer.

Beskrivning av strategier för att identifiera och prioritera de huvudsakliga negativa konsekvenserna för hållbarhetsfaktorer

De policies och strategier som beskrivs nedan är godkända av Cliens Kapitalförvaltning AB:s styrelse i november 2022.

Vår policy för att fastställa vilka indikatorer för huvudsakliga negativa konsekvenserna för hållbarhetsfaktorer som ska prioriteras sker på två nivåer: den strategiska nivån och den företagspecifika nivån.

På den strategiska nivån dvs. för samtliga av Cliens förvaltade fonder och diskretionära mandat, har Cliens tagit ett beslut om att exkludera företag som är verksamma inom vissa utvalda branscher (sektorbaserad screening). Dessa sektorer omfattar bland annat utvinning och produktion av fossila bränslen, tobak, vapen, pornografi och spel (gambling). Cliens har valt att exkludera dessa branscher eftersom de orsakar skada mot FN:s olika mål för hållbar utveckling. Dessutom har Cliens tagit ett strategiskt beslut att fokusera insatserna på att säkerställa att indikator på negativa konsekvenser för hållbar utveckling nr 19 utgör högst 50 % av Cliens förvaltade kapital den 31 december 2027. Detta beslut baseras på den underliggande sammansättningen av det investeringsunivers som den stora majoriteten av Cliens totala förvaltade tillgångar jämförs mot.

På portföljsbolagsnivå, inom ramen för Cliens fonder, tas hänsyn till alla indikatorer på negativa konsekvenser för hållbar utveckling som ett första steg. Hela placeringsuniverset bedöms kvantitativt varvid portföljbolag med extrema värden för en viss indikator på negativa konsekvenser för hållbar utveckling markeras. Vidare delas indikatorerna in i två kategorier: antingen binära eller relativa. De relativa indikatorerna följer en process som i huvudsak är utformad för att fånga upp företag med extrema värden på respektive indikator på negativa konsekvenser för hållbar utveckling. Vi har även valt in två valfria indikatorer: 19. Investeringar i företag utan initiativ för minskning av koldioxidutsläpp och 20. Ingen uppförandekod för leverantörer. Indikator 19 har vi valt för att klimatfrågan är den mest akuta hållbarhetsfrågan och genom att fokusera på att styra kapitalet mot bolag utan klimatmål kan vi genom vårt ägande i bolagen ingå en påverkansdialog där vi försöker styra bolagen mot att upprätta dessa mål för sin verksamhet. Indikator 20 har vi valt efter vår analys av vårt investeringsunivers där det framgår i generella termer att bolagen vi investerar i har ganska låg ESG-risk i sin egen operativa verksamhet. Däremot har dessa bolag ofta globala leverantörskedjor där risken för diverse ESG-risker ökar markant. På den premisen vill vi att våra portföljbolag etablerar tydliga policies och processer för övervakning att dessa efterlevs.

För att fastställa om en indikator passar in i definitionen av ett extremvärde, jämförs företag inom samma bransch vanligtvis med varandra. Binära indikatorer, å andra sidan, bedöms inte mot andra företag utan flaggas om ett företag till exempel bryter mot internationella normer och standarder. Att identifiera företag genom denna process bidrar till att skapa en övergripande signal om att ett visst företag förmodligen skulle kunna orsaka betydande skada mot någon indikator på negativa konsekvenser för hållbar utveckling. Detta kan också tyda på en allmän brist på engagemang hos företagsledningen när det gäller att hantera och mildra en fråga som rör en eller flera indikatorer på negativa konsekvenser för hållbar utveckling. Eftersom ramen för dessa negativa konsekvenser är relativt ny och så kallad ESG-data i allmänhet är en utmaning både när det gäller tillgänglighet och kvalitet, särskilt för aktier i mindre börsbolag, förväntar vi oss att få både mer och bättre data i framtiden. I dag förlitar vi oss på data från både portföljbolaget och från tredjepartsleverantörer för att göra våra analyser. Vi kan inte heller utesluta att viktiga datapunkter saknas eller garantera högsta kvalitet på de indikatorer vi använder. Om en fond försöker göra en investering i ett flaggat portföljbolag så skulle detta bli föremål för en kvalitativ bedömning innan ett investeringsbeslut kan fattas formellt. Vi försöker i första steget identifiera den potentiella skadan av ett bolags beteende på den givna indikatorn för huvudsakliga negativa konsekvenser. Detta följs upp av en djupare due diligence process av hållbarhetsteamet, med understöd från förvaltningen vid behov, varpå ett beslut fattas på de regelbundna placeringsrådsmötena, där ett av tre utfall avseende Cliens-fondernas position i företaget är möjligt:

1. Ingen åtgärd behövs eftersom indikatorn för negativa konsekvenser för hållbar utveckling antingen inte fångade upp rätt uppgifter eller att indikatorn i sig inte var relevant för ett visst företag. Ett exempel är ett företag som förbrukar en stor andel icke förnybar energi men som har ett mycket litet energibehov i allmänhet.
2. Engagemang och uppföljning med företagsledningen där vi kommunicerar Cliens ståndpunkt om en viss indikator för negativa konsekvenser för hållbar utveckling. En trovärdig plan för att ta itu med frågan med tillhörande tidsplan för genomförandet är sannolikt utfallet av en sådan kommunikation.
3. Tillfällig exkludering från vårt investeringsunivers om ett företag misslyckas med att hantera våra uppmärksammade problem på ett adekvat sätt

Datakällor: Primärt MSCI ESG Research.

Strategier för engagemang

Cliens har antagit principer för aktieägarengagemang som beskriver ett strategiskt och ett opportunistiskt engagemang. Vår målsättning är att aktieägarengagemanget ska leda till en hållbar och positiv utveckling på de aktier och andra tillgångar som vi investerar i för fondernas räkning samt inom ramen för de diskretionära förvaltningsuppdragen och att vårt engagemang också ska bidra till en långsiktig positiv avkastning på investerat kapital. Cliens kan engagera sig med portföljbolag men kommer också att vara aktiv genom olika plattformar för investerarsamarbete, som FN:s PRI. Detta gäller i de fall det finns relevanta möjligheter till engagemang med företag. På den strategiska fronten har Cliens fattat beslut om att främst engagera sig med företag om klimatförändringar. Detta beslut vilar på klimatutmaningens brådskande karaktär och har fattats i samråd med både kunder och förvaltningsorganisationen. Det bygger också på strukturen och sammansättningen av det investeringsunivers som de flesta av Cliens fonder investerar i - och därmed majoriteten av bolagets förvaltade kapital. Mer specifikt avser Cliens i första hand att engagera sig i företag avseende övergripande klimatmål och gällande trovärdigheten och ambitionen i dessa mål. Indikatorerna 1-6 samt 19 anses vara de mest relevanta i detta sammanhang, med särskild tonvikt på indikator nr 19. För dessa indikatorer, som huvudsakligen är framåtblickande och inriktade på förbättring, kommer vi vanligtvis att acceptera en längre förbättringsperiod genom vilken förbättring kan påvisas på tre räkenskapsår.

Policyn för ad hoc-engagemang är huvudsakligen relaterad till våra processer som tar upp problem med specifika företag inom ramen för negativa konsekvenser för hållbar utveckling. Cliens förväntar sig att majoriteten av de engagemang som initieras genom ad hoc-processen kommer att vara relaterade till konstaterade eller potentiella överträdelser av internationella normer och standarder från portföljbolagens sida. Indikator 11 är den mest relevanta i detta sammanhang. Vi tolererar vanligtvis endast ett räkenskapsår för att åtgärda en situation där ett företag är inblandat i allvarliga överträdelser mot internationella normer och standarder. Om situationen inte åtgärdas och en adekvat försäkran ges om att sådana problem sannolikt inte kommer att inträffa i framtiden, kommer vi att exkludera företaget från vårt investeringsunivers.

Förutom att ta kontakt med bolagsledningarna har Cliens för avsikt att rösta på bolagsstämmor genom proxy voting eller genom fysiskt deltagande, i alla de företag som fonderna investerar i, med särskilt fokus på klimatfrågor.

Hänvisningar till internationella standarder

Cliens har undertecknat FN:s Principles for Responsible Investments ("PRI") och följer PRI:s principer för ansvarsfulla investeringar.

Cliens övergripande policyramverk omfattar, men är inte begränsat till, nedanstående internationella standarder:

- FN:s Global Compact (tabell 1 indikator 10 och 11)
- OECD:s riktlinjer för multinationella företag (tabell 1 indikator 10 och 11)
- ILO:s konventioner om arbetsnormer (tabell 1 indikator 12)
- Konventionen om klustervapen
- FN:s konvention mot korruption

På Cliens Kapitalförvaltning gör vi även klimatscenarioanalys av våra portföljer och jämför detta med respektive fonds underliggande index. Med andra ord försöker vi få oss en uppfattning om våra fonder tar mer eller mindre klimatrisk än index. Vi gör klimatscenarioanalys på 1,5°C, 2°C och >3°C scenarion. Vår klimatscenarioanalys omfattar regulatorisk risk, teknologisk risk och fysisk risk. Hittills har vi inte uppmätt en risknivå som har föranlett att vi utfört åtgärder i våra portföljer, såsom att sälja/köpa bolag.

Historisk jämförelse

Inte relevant för detta år. En historisk jämförelse mellan den rapporterade perioden och föregående år kommer att göras per 2024.